

רכיבי הטיסון:

פתיחה, טענה, הצדקות (נימוקים, הוכחות, הסברים, דאגות, טענות נגד והפרכה), סיום

טיול כיתתי עם סמארטפון? בואו נדבר על זה

מאת: טל (מחנכת בתיכון) | 29 בדצמבר 2025

מה הוא רכיב הטיסון בכל פסקה?

הטיול השנתי נחשב מאז ומתמיד לאירוע המרגש ביותר ביומן הבית-ספרי. זהו הרגע שבו התלמידים משאירים מאחור את הכיתות הסגורות ויוצאים אל המרחבים כדי לנשום אוויר הרים, להתנסות באתגרים פיזיים ולחזק את הקשרים החברתיים. אולם, בשנים האחרונות הטיול עובר שינוי: המרחבים הפתוחים מתמלאים בצלילי התראות, והמבטים מופנים מטה אל המסכים המרצדים. מציאות זו מעלה שאלה חינוכית בוערת: **האם הסמארטפון הוא כלי עזר הכרחי או שמא הוא מחסום שפוגע בלב החוויה?**

אני אגיד את זה ישר ולעניין, לדעתי, אין מקום לסמארטפונים בטיולים שנתיים. אני יודעת שזה נושא רגיש, אבל כשצוללים פנימה מגלים כמה סיבות טובות שהופכות את הצעד הזה להכרחי עבור התלמידים שלנו.

תדמינו מה יקרה למכשיר אלקטרוני עדין במסלול הליכה מאתגר. בואו נהיה רגע מציאותיים: בטיול אנחנו נמצאים בתנועה מתמדת, מטפסים, יורדים ומתמרנים בין סלעים. הסמארטפון, על כל עדינותו, פשוט לא בנוי לתנאי שדה ותקלות או שברים הם כמעט בלתי נמנעים בסיטואציה כזאת.

מעבר לנזק הפיזי, הבעיה האמיתית מתחילה כשהמסך מסתיר לנו את הנוף. הרי למה אנחנו בכלל יוצאים לטיול? המטרה היא להתחבר לסביבה: להקשיב לקולות הטבע, להתבונן בנופים פתוחים ולנשום אוויר אחר. אבל מה קורה בפועל כשיש טלפון ביד? התלמיד הולך עם אוזניות, שקוע במוזיקה או בסרטונים, ולמעשה הוא לא באמת שם. הגוף נמצא במסלול, אבל הראש והנפש נמצאים במקום אחר לגמרי.

הטלפון יוצר מחסום משמעותי גם בינינו לבין המדריכים בשטח. קשה מאוד, עד בלתי אפשרי, לקבל את תשומת הלב של תלמידים שקבורים בתוך המסך. המדריך מנסה להסביר משהו מרתק על ההיסטוריה של המקום או על פריחה נדירה, והתלמידים? הם בבועה שלהם. לפעמים הם אפילו לא שומעים שקוראים להם. זה פספוס אדיר, כי ההסברים האלה הם הלב של הלמידה בטיול.

אבל הסיבה הכי חשובה בעיניי היא הפגיעה ב"ביחד" החברתי. טיול כיתתי הוא הזדמנות נהדרת ליצור קשרים חדשים, לדבר עם חברים שבדרך כלל לא יושבים לידם בכיתה, ולפתח את אותו הווי מיוחד של שירים ובדיחות משותפות. אם כל אחד שקוע בטלפון שלו, הקסם החברתי הזה פשוט לא קורה.

אני יכולה להוכיח לכם שזה עובד מהשטח. בטיול האחרון של הכיתה שלי, ב"יום הירוק", החלטתי שהטלפונים נשארים בתיקים לאורך כל המסלול. בהתחלה היו פרצופים חמוצים ותלונות, אבל אחרי חצי שעה קרה דבר מופלא: כולם התחילו לדבר זה עם זה בערנות, שרו בקולי קולות וארגנו משחקים ספונטניים. האווירה הייתה יוצאת דופן, ואני בטוחה שהחווייה הזו תישאר איתם הרבה יותר מכל סרטון טיקטוק שהם היו רואים באותו זמן.

בשורה התחתונה, השימוש בסמארטפון בטיול הוא מיותר לחלוטין. הוא לא רק מכשיר טכנולוגי, הוא גורם שמפריע לחוויה, ללמידה, ולמה שבאמת חשוב בטיול הגיבוש והחיבור לטבע.

מה יטעו התלמידים לענותה? הלאורה?

(התלמידים/ ההורים)

כיצד תפריק האורה? את טענת התלמידים?

???

